

SAMOBORSKI LIST

God. XXII.

U Samoboru, 15. srpnja 1925

Br. 14

„Samoborski List izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu — PRETPLATA na cijelu godinu iznosi 20 D. — Plativo i tužno u Samoboru

Uprava i uredništvo nalazi se
GLAVNI TRG br. 3
(tiskara S. Šek.)

OGLASE prima uprava prema cjeniku. Za oglase, koji se više puta uvrćuju, daje se znatan popust. Rukopisi se ne vraćaju.

Proslava 1000-godišnjice hrv. kraljevstva u Samoboru.

Dne 5. o. mj na dan sv. Ćirila i Metoda, proslavio je Samobor na doličan i svečan način 1000-godišnjicu hrvatskog kraljevstva.

U predvečerje toga dana iskitilo je rodoljubno gradjanstvo domove hrvatskim trobojkama i rasvijetilo prozore lampionima i svijećama. U 9 sati prošla je fanfara „Hrv. Sokola“ sa lijepim brojem Sokolskoga članstva te ostaloga gradjanstva glavnim ulicama Samobora udarajući patriotske koračnice.

U jutro rano opet je fanfara svirala budnicu.

Za 10 sati prije podne bila je sazvana svečana sjednica trgovišnog zastupstva, na koju su bili pozvani predstavnici svih naših vlasti i ureda te društava i korporacija. — Vijećnica je bila puna svih slojeva našega gradjanstva.

Načelnik g. Milan Šoštarić otvara svečanu sjednicu ovim govorom:

Odlučna gospodo!

Kao načelnik trgovišta Samobora bio sam slobodan sazvati ovu izvanrednu sjednicu trgovišnog zastupstva, da i ono dađe izražaj svoje radosti radi proslave 1000-godišnjice hrvatskog kraljevstva.

Čast mi je pozdraviti ne samo Vas, gospodo zastupnici, već gospodina sreskog pogla-

vara i gospodina kotarskog suca, te sve izaslanike naših ureda. Veseli me, da mogu pozdraviti brojno zastupana sva naša samoborska društva.

Veliko je slavlje, što ga slavi danas hrvatski narod jer 1000 godišnjica u povjesti jednoga naroda velik je i važan događaj.

Naš hrvatski narod morao je izdržati silne borbe i ratove, da se je održao. Neću da spominjem razne događaje iz njegove povjesti, to Vam je poznato. Danas sjećamo se one zgrade, kad si je naš narod izabrao kneza Tomislava svojim kraljem, koga je okrunio na Duvanjskom polju g. 925. Naš narod bio je pocijepan na više pokrajina i vlada; no hvala Bogu 1918. ujedini se je i složio sa Srbima i Slovencima u jednu državu pod Slavnom narodnom dinastijom Karagjorgjevića.

Kako su Hrvati izdržali sve borbe i patnje, da su dočekali 1000-godišnjicu svoje države, tako se nadamo u Boga i u svijest svoga naroda, da će dočekati i drugu tisuć-godišnjicu.

Naš rodoljubni Samobor za cijelo će dati i vidljivi izražaj te proslave, pa za to slobodan sam predložiti, da se Glavni trg prozove „Trg kralja Tomislava“.

Ja se nadam, da će slavno zastupstvo ovaj prijedlog prihvatiti, pa završujem sa poklikom:

„Živela Hrvatska i naš ujedinjeni troimeni narod u našoj novoj mladoj državi!“.

Pozivam Vas, da završimo sjednicu sa pjevanjem Hrvatske himne i molim Vas, da podjemo svi u crkvu, da se pomolimo Bogu za sretnu budućnost hrvatskog naroda.

jean od najglasovitijih dokumenata svjetske historije. Onda je bio istom 33 godine star. U tome se dokumentu naglašuje na prvome mjestu naravno i neodvojivo pravo svakoga čovjeka na slobodu, kao i pravo samoodređenja svakoga naroda

Jefferson je poslije definitivno sklopljena mira otputovao u Francusku, gdje se je zadržao 5 godina kao poslanik mlade američke republike i učinio domovini opet golemih usluga. Proučio je vrlo točno prilike u glavnim evropskim državama, u koju je svrhu puno putovao, dapače i pješice. Vrativ se kući postao je za Washingtonova predsjednikovanja njegovim odličnim suradnikom, državnim tajnikom. Pod Washingtonovim nasljednikom Adamsom izabran je za potpredsjednika, konačno g. 1801. i za predsjednika republike i to uzastopce za dvije periode. Htjede ga silom birati i po treći puta, nu on je to odlučno otklonio, jer da bi ga tako mogli učiniti i doživotnim predsjednikom, što bi se protivilo slobodnjačkomu duhu novo stvorenoga ustava.

Iza govora načelnikova zastupstvo jednoglasno prihvaća prijedlog, da se naš glavni trg prozove

„Trgom kralja Tomislava“,

pa da se time postavi uspomena na 1000-godišnjicu hrvatskog kraljevstva.

Na to je hrv. pjevačko društvo „Jeka“ zapjevalo hrvatsku himnu „Lijepa naša domovino“.

Sva se društva svrstale u povorku te uz vodstvo i svirku fanfare „Hrvatskog Sokola“ podjose u župnu crkvu. Prije svečane mise izrekao je veleč. gosp. župnik i dekan Milan Zjalić sa propovjedaonice ove lijepe riječi:

Hrvatski narod slavi danas veliko, uznosito slavlje, 1000 god. svog kraljevstva, svoje državnosti. Veseli smo i ponosni, što smo dočekali taj jubilej.

Baš je zgodno, da se toga sjećamo danas, kad je spomen slavenskih apoštola Sv. Ćirila i Metoda. Ova sv. braća mogu nam služiti kao uzori u vjerskom, kulturnom i nacionalnom radu.

U 6. stoljeću zbivale su se seobe naroda. I Hrvati, koji su stanovali iza Karpata, traže si novu postojbinu. I nadjose ju na jugu. Osnovale dvije oblasti: Dalmatinsku i Posavsku Hrvatsku, kojoj je svakoj na čelu bio knez. Ispočetka su pođani, ali već oko 650. primaju sv. krst, stupaju u katoličku crkvu. Došav u vezu sa Rimom, počimaju se i kulturno ra-

Jefferson je zastupao misao uređenja države na širokoj federativnoj osnovci. On se je borio za najopsežniju slobodu, skoro za punu suverenost pojedinih država, koje stvorile Uniju, a protiv presizanja centralne vlade; ovaj da se prepusti odluka samo u nekim poslovima, koji po svojoj naravi apsolutno moraju ostati zajednički. Košalni razvoj napredak mlade države u svakome smjeru nepobitan su i najbolji dokaz, kako je takovo uređenje države zdrav i sretan temelj, vrijedan nasljedovanja. . . .

Evo još nekoliko karakterističnih critica o Tomi Jeffersonu:

Neumorno je propovijedao pravnu jednakost svih ljudi, a rođenje, uzgoj i bogatstvo da ne davaju nikomu prava, da vlada nad drugima, bez njihove privole. Proučiv zrelo odnošaje u Evropi pisao je prijatelju Washingtonu iz Pariza, neposredno prije nego je b. knula velika i krvava francuska revolucija: „Nema okrunjene glave u Evropi, koju bi sprema ili zasluge osposobljavale, da ju izaberemo u Americi i za crkvenoga kličara.“

Tri američka velikana. II.

U posljednjem smo broju prikazali, kako je George Washington bio doista velik i kao državnik, ali se je ipak glavni je proslavio kao vojskovođa i kremen-zračnik. Na polju političke i zakonodavne djelatnosti ga je valjda i nadmašio Thomas Jefferson, otac zdrave i plodne američke demokracije te utemeljitelj još danas tamo postojeće istinski demokratske stranke, čijim je čuvenim reprezentantom u našim danima bio plemeniti, po svem svijetu popularni W. Wilson, kojemu hrvatski narod duguje duboku zahvalnost.

I Jefferson se je u mladosti bavio poljodjelstvom (farmer), a uš to ponajviše studijem pravne znanosti. Ustrajnom marljivošću postigao je svestranu i visoku naobrazbu, pak je posve mlad postao namjestnikom u zavičajnoj zasebnoj državi Virginia, a tečajem rata za ujedinjenje i oslobodjenje izabran je članom kontinentalnoga kongresa. Kao takav postavio je g. 1776. „Izjavu Neodvisnosti“,

zvijati. Knez Tomislav ujedinio sve oblasti hrvatske i dade se kruniti hrvatskim kraljem na Duvanjskom polju g. 925. Narodna je dinastija vladala sve do 1102. Onda su si Hrvati izabrali ugarskog kralja Kolomara i odonda pa sve do 1918. bili smo pod žezlom ugarskih kraljeva, te austrijskih careva. U listopadu 1918. stvorili smo sa Srbima i Slovencima narodnu državu pod dinastijom Karađorđevića.

Veće su države i narodi propali, a eto mi smo se Hrvati održali i dočekali naš jubilej. Unatoč našeg položaja (okruženi moćnim državama), unatoč ratova, koje smo vodili za svoju egzistenciju, a i za druge, unatoč unutarnjih razmiricama, koje su nas trovale i izjedale, ipak smo ostali. To je djelo Božje, zato toplo se zahvalimo g. Bogu za taj dar.

Od svih slavenskih naroda, prvi smo stupili u crkvu katoličku. Vjera i crkva srasla je s našom povješću, s našom kulturom i tradicijom. Katolička crkva dala nam je prvo slovansko pismo, prve knjige u narodnom jeziku, staroslavjensku liturgiju, koja se sve do danas održala gdjegdje. Crkva je osnovala škole. Svećenici i redovnici bili su prvi učitelji i prosvjetitelji naroda našeg. Crkva je začetnica naše pjesme a i naše umjetnosti.

Hrvatski narod bio je uvijek odan vjeri i crkvi katoličkoj, a on je to i danas. Stim neka računaju oni, koji hoće da narod otudje od crkve. Hrvatski narod je moralan i religiozan, ima dakle sigurne uvjete za egzistenciju. Dao Bog, da dočeka i drugi tisućgodišnji jubilej.

S pozivom na molitvu za sreću i napredak hrvatskog naroda, završio je župnik svoj govor.

Za svečane mise pjevao je muški i ženski zbor „Jeke“ na koru hrvatsku misu a gđica Zlata Rumenić pjevala je „Ave Marija“ svojim poznato nježnim i ugodnim glasom.

Iza svečane mise podjose istim redom sva naša društva do trgovišne zgrade, gdje je bio razlaz.

U 4 sata poslije podne sastadoše se članovi naših društava pred Soko-

izabran za predsjednika republike ukimno je mnoga nepotrebna politička mjesta. Nije imenovao nijednoga svoga rođaka, a strogo je zabranio svaki sjaj i ceremonije. Kao odlučan pacifista bio je ljuti protivnik rata i militarističkoga duha. Jednom je prilikom izjavio, da je često seljak sposobniji za rješavanje kojega moralnoga pitanja, nego li ikoji profesor. Jeffersonovo mišljenje o vladi bilo je, da vlada mora biti koliko je moguće jednostavnija i jeftinija. Umro je 83 godine star, u oskudnom stanju, premda je bio postigao i obavljao najviše službe i časti. Bio je nesebičan i gostoljubiv te pod konac života prisiljen prodati čak svoje očinsko imanje, dapače i veliku svoju biblioteku, u kojoj je vanredno uživao i neprestano se izobražavao. Malo prije smrti napisao je već držećom rukom:

„Mase čovječanstva n'su se rodile sa sedlima na hrbtu, niti maleni broj privilegovanih sa čizmama i ostrugama, da prve zajaše »po milosti božijoj«. — Na Jeffersonovu pečatniku bilo je napisano gesto: »Opirati se tiranima znači — služiti bogu!« A hrvatski je narod bio tako nesretan te je morao kroz stoljeća slušati sasvim protivnu nauku, ucijepijvanu mu po stanovitoj kasti, da je »svaka vlast od Boga«, da valja i tiranima robovati, i narodnim se krvnicima pokoravati... Do sta mu je te premudrosti, otvorile su mu se oči!

Dr. J.

lanom, te su svi zajedno pošli, predvođeni Sokolskom fanfarom u Anin-dol, gdje se održala vrlo ugodna i vanredno animirana zabava svih naših društava. „Jeka“ pjevala je neumorno muške i mj šovite zborove, a isto je tako neprestano svirala i fanfara „Hrv. Sokola“ te tamburaški zbor Saveza hrv. kršć. socijala.

Bila je to prava samoborska zabavica, gdje se veselo pozdraviše medju sobom članovi raznih naših društava i gradjanstvo svih slojeva te se nadamo da je baš ova proslava 1000 godišnjice hrv. kraljevstva mnogo doprinjelo k sredjivanju i stišavanju nekih neugodnih odnošaja u Samoboru, gdje će se naše gradjanstvo otsele složno i s ljubavlju susretati te zajednički poraditi za dobrobit ubavog nam mjestanca i hrvatskoga naroda.

Iz trgovišnog zastupstva.

izvještaj sjednice održane dne 25. lipnja 1925.

Od kr. kotarske oblasti prisustvuje ovoj sjednici sreski poglavar g. Štambuk.

Sjednici predsjedava načelnik Milan Šoštarčić, zapisnik vodi bilježnik Čop.

Od zastupstva prisutni su gg: Zjalić, Hrčić, Lang, Šimec, Jurković, Herceg, Tunjko, Šotić, Švarić, Kocijanić, Bišćan, Stiplošek, Bačić, Cesar, Kovačićek.

Električna centrala

Na zamolbu sreskog poglavara prisustvuje ovoj sjednici gradjevinski inspektor g. Ing. Konrad.

Načelnik otvara sjednicu te pozdravlja sreskog poglavara g. Štambuka i prisutnog gradj. inspektora g. Ing. Konrada te g. Ing. Brezina zastupnika tvrdke »Elektrik« u Zagrebu.

Na zamolbu načelnika Šoštarčića da bi g. Konrad zastupstvu dao svoje strukovno mnijenje glede gradnje električne centrale na bazi ponude tvrdke »Elektrik«, izjavio je g. Ing. Konrad, da je u brzini pregledao čitavu ponudu. — Tvrtka Freiburger nudi općini zajam od 1.500.000 Din. u svrhu izgradnje električne centrale u Samoboru. Zajam bi bio iz državne hipotekarne banke u Beogradu, sa 6% kamatima. Glede zajma mora prigovoriti radi predugoga roka (20 godina). Tehnika ide velikom brzinom naprijed, pa bi ovaj rok bio predug. Moglo bi se desiti da bi Samobor plaćao svjetlo skuplje od drugih mjesta, koja bi uslijed napretka tehnike a i općenih prilika mogla imati mnogo jeftinije svjetlo. Samobor bi morao nastojati da taj zajam otplati u kraćem roku.

Za podatke, koje tvrtka u svojoj ponudi navadja, ne može odmah ustanoviti, da li su tačni. Izdaci bili bi prilično sigurni, samo da li su i primici? Medjutim tome se dade doskočiti tako da se cijena struji nešto povisi, pa se time eventualni manjak nadoknadi.

Preporučuje, da se ovaj prijedlog u principu prihvati, a upravna će vlast i onako sve točno ispitati prije, nego će ovaj pothvat odobriti.

Važno je nadalje, tko će imati uvođenje struje po kućama, hoće li to općina raditi, u vlastitoj režiji, ili će to prepustiti za to sposobnijim obrtnicima. Ako se to prepusti potonjima, onda bi ovi općini morali davati neki postotak.

Zast. Hrčić moli g. Inspektora, da izvoli svoje mnijenje izraziti u pogledu cijene za strojeve i materijal, koji je potreban za gra-

dnju ove električne centrale. Ovo sada najviše interesira ovo zastupstvo. Ako bi u ponudi navedene cijene bile previsoke, onda bi bio zajam prem je 6%, ilozoran.

Ing. Konrad izjavlja da cijene prema današnjim prilikama nisu pretjerane, medjutim moglo bi se možda glede istih sa tvrtkom Freiburger i nešto jeftinije utanačiti. Ustanovljuje medjutim, da u projektu nije predviđen rezervoar za ulje. To se kod izvedbe centrale mora bezuvjetni u obzir uzeti. Motori moraju biti posve novi i nove konstrukcije iz poznatih dobrih tvornica. Svetiljke za javnu rasvjetu mora isto dati tvrtka »Elektrik«.

Glede rentabiliteta veli, da to ovisi naravski samo o gradjanstvu Samobora. Čim će ovo više dati uvesti u svoje kuće svjetlo i žarulje, tim će svjetlo biti jeftinije.

Zast. Lang, predlaže da se najprije ustanovi stalan popis onih koji će svjetlo uvesti, tako bi općina bila sigurna napram svome vjerovniku.

Načelnik Šoštarčić veli da je popis već obavljen, pa je do sada ubilježeno 1300 svetiljaka, a za pogon u obrtničke svrhe oko 30 konja.

G. inženjer Konrad veli, da ne vjeruje da bi bilo u Samoboru žitelja, koji nebi dao u svoju kuću uvesti električno svjetlo, već iz vlastitog interesa. Električno je svjetlo kud i kamo jeftinije od svakog drugog, a pogotovo od petrolejskog. Osim toga je čisto i mnogo zdravije.

Zast. Šotić pita koliko će stajati uvođenje struje u pojedinu kuću.

Ing. Brezina predlaže u tom pogledu račun prema kojemu stoji uvođenje u kuću od 20 m. žice 150 do 400 Dinara, prema tome kakovu si žicu kućevlasnik izabere.

Zast. Cesar pita, da li ne bi općina mogla neposredno dobiti od državne banke ovakvi zajam.

Načelnik Šoštarčić veli da se je on u tom pogledu informirao u Zagrebu kod stručnjaka, pa mu se reklo, da je to vrlo dvojbeno a pogotovu u dogledno vrijeme.

Zast. Hrčić kao stručnjak potvrđuje ove navode.

Sreski glavar g. Štambuk je uvjeren, da bi Samobor uvelike napredovao, kada bi imao električnu rasvjetu. Danas čitavi kotar u pogledu prometa vrlo slabo stoji. Trebalo bi da se barma Samobor kao lijepo i ugodno izletišće podigne. Tome bi se bezuvjetno mnogo pripomoglo dobrom rasvjetom.

Preporučuje zastupstvu da ovu ponudu prihvati. Općina bi dobila električnu centralu za koju nosi samo moralnu obavezu, a isplatila bi se sama dotično gradjani koji bi svjetlo rabili. Za 20 godina ostaje centrala čista imovina općine.

Zast. Hrčić stavlja prijedlog, koji je po zastupstvu nadopunjen, da se u principu prihvaća ponuda tvrtke Freiburger. (Sadržaj prijedloga donjeli smo u cjelosti u posljednjem broju).

Zast. Bišćan predlaže da zastupstvo u tako važnom predmetu stvori jednoglasan zaključak — Zastupstvo sa svim glasovima osim jednoga, prihvaća u tom pogledu sastavljeni zaključak, da se ponuda tvrtke Freiburger u principu prihvaća.

Time je sjednica zaključena.

Danasne vijesti.

Za zvona župne crkve

darovali su dalje: Ana Kazić 200 Din; Božena Toni 50 Din. Odbor se zahvaljuje.

Unapredjenje

Ukazom Nj. Veličanstva kralja unapredjen je kotarski sudac u Samoboru g. Milutin Jurčić iz pete grupe prve kategorije u četvrtu grupu prve kategorije

Aninsko proštenje

Ove godine pada 26. i j. dan sv. Ane na samu nedjelju, pa će se na isti dan i održavati na daleko poznato naše starodrevno Aninsko proštenje. Bude li poslužio lijepo vrijeme, doći će iz Zagreba zacijelo mnogo prijatelja krasne prirode, da se ovakove naužiju kod nas. — Naši pak gostioničari, pečenjari pekari i t. d. pobrinut će se, da goste podvore dobrom našom domaćom kapljicom, te samoborskom pečenkom, na raznju pečenim janjcima i odojcima, i dobrim samoborskim kruhom.

Vrtna zabava dubrov. vatrogasnog društva u Bregani

Dne 12. ov. mj. priredilo je dobrovoljno vatrogasno društvo u Bregani u gostionici g. Josipa Kalina vrtnu zabavu sa srećolovom, šaljivom poštom i t. d. — Zabavice ovoga društva vazda su vrlo ugodne i neprisljene, pa tako i ova. — Članovi društva na čelu s poštvoznim predsjednikom g. Jelinekom, dadoše si mnogo truda, da je zabava u svakom pogledu bila na zadovoljstvo prisutnog općinstva. Za ples svirala je dobro uvježbana glazba tamošnjih mladića, a gospojice su neumorno raspacavale cvijeće, karte za šaljivu poštu i srećolov. Našeg je građanstva bio ljepi broj na Bregani, a vatrogasno je društvo pošlo tamo korporativno.

Povezio ga auto

U četvrtak dne 9. o. mj. vozio se kolima, u koja bijahu upregnuti volovi, cestom koja vodi prema Sv. Nedjelji, ovdasnji gostioničar g. Lovro Čitarović, na svoje zemljište. Istom je cestom iz Samobora v. z. o. autom g. Treppo Marijan iz Brežica. Kada je već auto bio posve u blizini Čitarovićevih koli, skočio je ovaj sa istih dolje upravo pred auto, koji ga je povezio. Čitarović je zadobio više ozljeda na glavi, rukama i t. d. Dovezen je liječniku dr. Angeru u Samobor, koji mu je rane isprao i povezao. Drugi je dan prevežen u Zagreb u bolnicu na daljne liječenje.

Obrtno radničko društvo „Napredak“ pristupiše kao članovi utemeljači gg. supruzi Julijana i Ante Rumenić st.

Opet elektrika

Pod ovim naslovom donijeli smo u prošlom broju našeg lista članak potpisan sa „V. P.“. Izjavljujemo, da g. Vladimir Presečki nije pisac tog članka.

Uredništvo.

Dobrovoljnom vatrogasnom društvu u Bregani

darovaše: Općina Podvrh 1000 Dinara, g. Josip Matijašević Zagreb 10 D. g. N. Iveković 5 D. g. N. Lončar 5 D.

Naši domoroci iz Clevelanda: Franjo Hribar 3 Dolara, po 2 Dol.: Ignac Šestak, Dragutin Šestak, Filip Husta, Jakob Jazbinski; po 1 Dol.; Josip Orgat, Stefan Kovačić, Marko Berčić, Martin Vugrinec, Stjepan Ormek, Mato Čeličić, Jol Mišmaš, Terezija Mabiljović, Matija Brajdić, Georgi Havran, Dragica Šestak; po 50 cente Terezija Krušek, Matija Podnar, Martin Lorn, Mari Heglar.

Dobrovoljno vatrogasno društvo izriče toplu hvalu svim darovateljima, a napose našim susjedima i prijateljima, koji se nalaze u udjini, koji kod teška rada i znojna lica misle na svoju braću u domovini

Najljepša hvala gosp. Dragutinu Šestaku, koji si je dao truda za sakupljanje.

Pomoz Bog! — Odbor.

Izmamijvanje novca

Pavao Mavračić iz Rakovpotoka nagovarao je 13 godišnjeg dječarca Štelana sina staničara Petra Mavračića, da od oca uzima

novca i njemu daje radi nabave dvokolica (kotača) koji bi onda u zajednici posjedovali. — Tako je u razmaku od dva mjeseca izmamio od njega iznos od 600 Din. — a dvokolice ipak nabavio nije.

Pavao Mavračić priznaje svoj čin i obćaje od dječaka izmamljeni iznos njegovom ocu Petru Mavračić povratiti.

Zlobni susjed

Juro Lovasić iz Strmca posjekao je iz zlobe na štetu svog susjeda Alojza Gabreka, u njegovom vinogradu, 82 kom. vinove loze čime mu je nanio štete u iznosu od 1230 Dinara.

Zlobni susjed uapčen je i predan kr. kotarskom sudu.

Umrli u župi Samobor od 1.—15. VII

Juraj Martićić, 10 mjeseci, Otok. — Stjepan Hrčić, 2 sata, Kladje — Terezija Bezjak, 16 dana, Mali Vratnik. — Konstancija Širanović, 58. god. Bobovica. — Janko Kalingar, 68 god. Slanidol.

Sokolstvo.

Upravni odbor Hrvatskog Sokola Wilsonovog, zaključio je nakon svoje proslave 50 godišnjice hrvatskog Sokola u Zagrebu, te uopće prigodom 50 godišnjice hrvatskog Sokolstva izdati „Povijest Hrvatskog Sokola u Zagrebu“.

Tu dužnost je povjerio svom dugogodišnjem odborniku i sokolskom historičaru bratu dr. Franji Bučaru, koji je već napisao Povijest Hrvatskog Sokola u prvih deset godina (1874. 75 — 1884. 85), jer je puno historijskih društvenih događaja, te socijalnih i kulturnih zgoda ne samo grada Zagreba, već i cijelog hrvatskog naroda.

Naše društvo je nakanilo da izda ovo prvo najstarije doba povijesti te utemeljenja hrvatskog Sokolstva prigodom ovogodišnjeg III. hrvatskog svesokolskog sleta i proslave 1000 godišnjice hrvatskog kraljevstva

Izdavanje ovakove knjige skopčano je sa znatnim troškovima, poglavito zato, jer će u toj knjizi biti otisnuti i mnogi klišeji, koji će ilustrirati tu našu najstariju hrvatsku sokolsku periodu, pak će biti moguće tu knjigu izdati samo onda, ako će biti dovoljno pretplatnika.

Zato pozivamo bratsko društvo, da se izvoli pretplatiti na tu lijepu sokolsku knjigu te u svom krugu članova sabrati što veći broj pretplatnika. Knjiga će stajati u pretplati 30 Din., pa molimo što prije prikupiti pretplatnike i pretplatu odmah na naš naslov otposlati. Čim izadje ova prva knjiga Povijesti Hrvatskog Sokola u Zagrebu, odmah će se pristupiti i daljnjem izdavanju ostalih knjiga, koje će izaći tijekom naredne godine.

Izaslanstvo američkih hrvatskih Sokolova

na svesokolski slet u Zagrebu (koji će se održavati na blagdan Vel. Gospe u subotu dne 15. VIII., te u nedjelju dne 16. VIII.) uz popratnju mnogih hrvatskih patriota iz Unije kreće velikim parobrodom Aquitania dne 29 srpnja iz New-Yorka. — Iskrcat će se u Cherbourgu na sjevernoj francuskoj obali, a odanle će ih dovesti posebni vlak u Zagreb, od prilike oko 10. kolovoza. Svi Hrvati očekuju taj posjet sa srcem prepunim rodoljubnoga žanosa.

Velika svečanost u Varaždinu

dne 12. o. mj. kojoj je prisustvovalo i nekoliko braće iz Samobora, uspjela je, kako nam izvješćuju, upravo sjajno. Množina Soko-

lova i Sokolica, puno seljačkih Sokolova iz okolice i Medjimurja, staroslavni a pomladjeni i lijepi Varaždin u morju hrvatskih zastava neopisivo oduševljenje građanskoga i seljačkoga svijeta, patrijarhalna varaždinska gostoljubivost, sve se to jedva opisati daje. U Varaždinu je sve prošlo sretno i bez kiše. Istoga je dana bio slet Štrosmajerove Sokolske župe u Osijeku, koji je također moralno vrlo uspio, ali ondje je žalibože neprestano lijevala kiša te donekle omela uspjeh, osobito u financijalnome pogledu.

Planinarstvo.

Izlet na Plitvička jezera te prebo Velebita u Hrvatsko Primorje.

Već je davna želja naših članova da se upriliči izlet na prekrasna Plitvička jezera, što je i uspjelo o Petrovu.

Akoprem bijaše kroz cijeli tjedan kišovito vrijeme prijavilo se je 22 člana. Vodič toga izleta bijaše drug Šoić. Da se uzmogne vidjeti i prekrasna okolica naše kršne Like, putovalo se je danju, a samo nekolicina članova, koje veže njihovo privatno zvanje, putovali su u noći. Sa željezničke stanice Rudopolje, krenuo je veći broj članova pješice kroz Babin potok do Hotela Plitvice, pa možemo sa veseljem istaći da su se naši članovi, akoprem to bijaše dosta dugačak (4 sata hoda) i tegotan put, ustrajno ponjeli.

Drugi dan rano u jutro pregledasmo gornja jezera, i to od jezera Kozjak pa sve do Labudovca i Proščanskog jezera.

Poslije ručka krenuli smo uz državnu cestu t. j. uz jezero Kozjak na vidikovce. Tu je pogled na dolnja jezera sa visine. Nakon razgledanja krenuli smo „Stubama“ na dolnja jezera i sastavke. Ovdje se vidi kako se potok Plitvice sljeva padom od preko 70 m. visine u dubinu, te se sastaje ispod Sastavka — izijevom jezera i dalje koritom sačinjavaju rijeku Koranu.

Nakon razgledanja krenusmo na večer natrag do Hotela.

Drugi dan bijaše vožnja jezerom, a osmorica članova krenuli su rano u jutro poštanskim automobilom iz Plitvice preko Otočca, te našeg kršnog i visokog Velebita u starodrevni hrvatski grad Senj. Obzirom na prekrasnu romantičnu prirodu, koje se čovjek nemože dosta da nagleda brzo je prošla ta vožnja automobilom, pa stigismo već poslije 9 sati u Senj. Nakon razgledanja grada Senja i njegove znamenitosti krenusmo u 2 s. popodne parobrodom do Sušaka.

Drugi dan rano u jutro krenuli smo na Trsat, te nakon razgledanja samog Trsata, crkve, te starog i znamenitog Frankopanskog grada krenusmo natrag na Sušak, gdje smo dobili od tamošnjeg redarstva iskaznice, da smijemo preko na Rijeku, odakle se odvezosmo u Opatiju, to glasovito morsko kupalište. Tamo bijaše malo ljetovališnih gostova, prem su uslijed niskog kurza lire, životne namirnice mnogo jeftinije nego kod nas.

Sa zadovoljstvom konstatiramo, da su nas svagdje ljepo susretali, a osobito na željeznici, gdje smo dobili posebni odio. Jedino u hotelu na Plitvičkim jezerima upravo su pretjerane cijene, što se hrane a i pića tiče, pa bi bilo potrebno da se od strane vlasti tome gulenju gostova na put stane, a i zaračunavalo nam se prvo veće više, nego se je faktično naručilo. Nu naši članovi uzeli su sobom dosta hrane, pa nismo baš bili prisiljeni, da toliko stojimo na milosti tamošnjeg hotelijera.

Izlet na Plješevicu

U nedjelju dne 19. ov. mj. predjume naša podružnica izlet na Plješevicu.

Sastanak članova i ostalih izletnika u 4 sata i 45 časaka u jutro na Trgu kralja Tomislava. Polazak točno u 5 sati u jutro preko Tepca. Manje Vasi i Kotara do piramide na Plješevici, gdje je odmor. Nakon odmora kreće se dalje do župne crkve sv. Leonarda, gdje se taj dan održava crkveno godišnje proštenje.

Poziva se članstvo, kao i ostalo građanstvo, da se tome izletu u što većem broju odazvati izvoli. Platlar.

Priposlano.

Gospodinu V. P.

u Samoboru.

Mislite me izvrći javnom ruglu u »Samoborcu«, što sam ja jedini od 16 općinskih zastupnika usudio se glasovati protiv ponude firme »Elektrik« (M. Freiberger) za izgradnju električne centrale u Samoboru. Ne radi Vas gospodine V. P. već radi izbornika odgovaram ovo:

Ne bi mogao niti pred Bogom, niti pred svojom svijesti, niti pred svojim izbornicima opravdati, da sam dao svoj glas za prihvatanje ponude.

Prihvatio je zastupstvo u sjednici od 25. lipnja t. g. »ponudu« tvrtke »Elektrik« (M. Freiberger), koja »nudja« zajam a u istini ne nudja zajam, jer bi taj zajam primila općina iz državne hipotekarne banke u Beogradu i to u iznosu od 1.500.000. dinara uz 6% kamate uz godišnju otplatu.

Zašto nisam glasovao za prihvatanje ponudbe. Već iz jednostavnog razloga što ti nudja ono, što nema, a što bi primila općina od banke, a ne će primiti općina od banke; dakle niti firma ne pruža jamstvo da li će banka dati zajam općini.

Dalje, nitko živ me nije mogao uvjeriti, da je ta jedina ponuda i najbolja, i najjeftinija i najpovoljnija, koju je općina mogla primiti, a o tome me bi raspisane provedene jeftimbe nitko uvjeriti nemože.

I ne zna zapravo općinsko zastupstvo koliko bi stajala izgradnja centrale, kakova bi bila, jer firma prema prihvaćenoj točki drugoj, istom ima podnijeti detaljni i kompletni troškovnik za cijelo električno postrojenje. Firma ima (točka 4) izvan troškovnika opisati sve ono što ne će biti dužna izvesti tvrtka, već će pasti na trošak općine. Na završje!

Dalje, »tvrtka« ima podnijeti tehnički opis, nacrt glavne mreže te nacrt i šemu »razlopnice«. I ne zna se ni stit kakova će to biti centrala.

Dalje, općina bi primila od banke gore opisani zajam, dakle bi banka i navela uvjete pod kojim bi dala taj zajam, a općina ako joj uvjeti odgovaraju, primivši zajam imala bi uvjete držati.

A točka treća uvjeta tvrtke glasi: Firma ima naznačiti uvjete otplaćivanja zajma i sastaviti amortizacioni račun. Jeste li ikada to doživjeli. Gospodar zajma je općina, a od plaćivat će ga, ne kako se je obvezala banka, nego kako bi dikirala tvrtka.

I za takova šta ja mogao dati svoj glas!

Sračunali su pojedini zastupnici u sjednici još od 12. lipnja 1925. da bi trošak, za centralu i vod iznosio godišnje preko 450.000. dinara, a dohodak bi bio 350.000. dinara. Manjak bi bio osobito prvih nekoliko godina 100.000. dinara.

Samoborska kotara Slavka Šosa.

Za pokriće tog manjka bio bi potreban poseban električni namet od 120% jer prema prihvaćenom ovogodišnjem proračunu iznosi opć. namet i porez 77.088. dinara i 25 para.

Za sve ono, što bi još imala prema točki 4 općina učestvovati ne tvrtka, račun o sam da bi trebalo najmanje 2.000.000. dinara (G. M. K. u »Samoborcu« od 10. o. mj. naveo je, da bi za te stvari trebalo 2.000.000 dinara).

I sad bi imali manjak od 300.000 dinara. prve godine, pa bi trebali raspisati 387% električni namet, kada bi svi općinari plaćali namet, što je sasvim isključeno, jer taj namet nebi plaćali i oni, koji neće rabiti svjetlo mogao bi se raspisati na ova prijavitelje, koji su prijavili 59.530 kilovatsati.

Za koliko posto bi se onda taj električni namet povisio. Tada bi stajao kilovatsat ne 6 dinara, preko kojih trošak ne bi smio biti, jer bi svjetlo bilo skuplje nego je dosadašnje, već bi stajao kilovatsat barem 5 puta po 6 dinara. Tako skupo nebi htio nitko plaćati.

A zar se u tom slučaju nebi razbježali na sve četiri strane svijeta kao rakova djeca i oni, što su onih 29.530. kvtsati najavili.

I mi bi imali električnu centralu, koja bi kao strašilo stajala, nebi niti raditi mogla, jer nebi niti trošača svjetla imala, a mi bi najmanje 1.500.000 dinara bili dužni. A otkuda plaćati. Ako nebi bio time Samobor uništen materijalno, a on bi strahovito nenadoknadivo štetovao. I prauunci moji nebi se mogli od užasnih posljedica oporaviti, pa bi proklinjali svog pradjeda, kada bi bio i on glasovao za ovakovu centralu.

Možda sam time razbio Vaše začudjenje što sam se usudio jedini od 16. općinskih zastupnika, glasovati protiv »ponude« tvrtke »Elektrik« (M. Freiberger)

Filip Šimec

Oglas jeftimbe.

Poglavarstvo upravne općine Podvrh u Samoboru, daje z darskim obrtnicima na znanje, da želi oletalnim ponudama izdati niže navedene radnje najboljem nudiocu na izvedenje i to:

- 1) Zgradu općinsku u Samoboru pokriti iznutra i izvana uredno pobijeliti, te sazdati novu talijansku peć u sobi bilježnika.
- 2) Školu Podvrh u Samoboru pobijeliti, kao i k tomu spadajuće zahode.
- 3) Školu u Lugu pobijeliti, kao i k tomu spadajuće zahode.

4) Školu Kotari kod sv. Leonarda pobijeliti i k tome spadajuće zahode.

5) Školu Farkaševac izvesti popravke, pregledati krov i sve prostorije školske pobijeliti.

6) Školu Mirnovec, izvesti popravke, pregledati krov, i sve prostorije školske pobijeliti.

7) Školu Rude, izvesti popravke pregledati krov, i sve prostorije školske pobijeliti.

Pripominje se, da dostalac gornjih radnja imade sve popravke, prekrivanje krovova i bijeljenje izvesti svojim materijalom; pak u ponudi, neka za svaku pojedinu stavku naznači i k koju cijenu u Dinarima je voljan radnje gore navedene za 14 dana izvesti.

Nakon izvedenih radnja i preuzeća istih po zisaniku općine, slijedi odmah pogodjena izplata ako budu radnje valjano izvedene.

Poglavarstvo upravne općine Podvrh

Povjerenik:
Janjo Kuhar

Bilježnik:
Pavlević

Poduka.

Podučavam u Samoboru sve trgovačke predmete kao knjigovodstvo, računstvo, dopisivanje stenografiju, nauk trgovine, poznavanje robe, strojopis itd. Ispiti se polažu u Zagrebu — Prijave primaju se u upravi našeg lista.

Malinov sok

Samoborska muštarđa i pekmez od kajsija, ribizla, malina itd. dobiva se kod Katarine Tončetić Samobor Starogradska 35.

2 jarčića

4 mjeseca stara, posve jednaki, zgodni za prezanje, prodavaju se — Upitati kod gdje Šmid, Šnidhenova ulica broj 39

Gostiona

Franjo Tkalčić

(prije Ivan Budi)

Dnevno svježi zajutrak, najbolja Plješivička vina od g. 1923.

Svaki dan svježe pivo na čaše.

Primaju se abonenti uz znatan popust. Najljepša bašta. Ugodna hladovina. Preporučuje se

Franjo Tkalčić
gostioničar.

Gostiona k Zvijezdi

preporučuje sobe za strance. Svaki dan izvršne domaće kranjske kobasice. Topla i mrzla kuhinja. Cijene solidne. Točna podvorba.

Toči se pravo Plješivičko vino. Lijepo i novo uređena kugljana.

Društvo koje želi kugljati može se na istu abonirati pa za to vrijeme nemaju drugi pristup u istu.

Skladište piva »Union« Ljubljana

gg. gostioničari mogu istu dobiti kod mene u svakoj kol čini.

Samoborci i samoborke

sjetite se gradnje

samoborske bolnice.

P. n. gg. gostioničari!

pivo Jelčić i Export

u buradi i bocama prodajem uz istu cijenu kao u zagrebačkoj pivovari.

Preporučujem se

Franjo Tkalčić
gostioničar.

Odgovorni urednik: Slavko Šosa.